

18 SEPTEMBER 2016 – VIJFENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

AMOS 8, 4-7

Hooftoe, gij die de armen verdrukt en de misdeelden in het land verdelgt, gij die redeneert: „Wanneer is de nieuwe maan voorbij? Dan kunnen we ons koren verkopen! En wanneer de sabbat? Dan kunnen we ons graan uitstallen. Dan verkleinen wij de korenmaat, dan verhogen wij de prijs en bedriegen wij met een vervalste weegschaal. Dan kopen wij de kleine man voor geld, de arme voor een paar schoenen, en verhandelen wij zelfs de afval van ons koren.”

De Heer heeft gezworen bij de heerlijkheid van Jakob: Geen van hun daden zal Ik ooit vergeten!

TWEDE LEZING

EERSTE BRIEF AAN TIMOTEÛS 2, 1-8

Dierbare,

Vóór alles vraag ik u gebeden, smekingen, voorbeden en dankzeggingen te verrichten voor alle mensen, voor koningen en alle hooggeplaatsten, opdat wij ongestoord en rustig een in alle opzichten godvruchtig en waardig leven kunnen leiden. Dit is goed en welgevallig in het oog van God, onze Heiland, die wil dat alle mensen gered worden en tot de kennis van de waarheid komen.

Want God is één; één is ook de Middelaar tussen God en de mensen, de mens Christus Jezus die zichzelf gegeven heeft als losprijs voor allen: op de vastgestelde tijd legde Hij zijn getuigenis af. En ik ben hiervan aangesteld als heraut en apostel – ik spreek de waarheid, ik lieg niet – om de volken te onderrichten in het ware geloof.

Ik wil dus dat op elke plaats waar de gemeente samenkomt om te bidden, de mannen hun handen opheffen in een geest van godsvrucht, die haat en ruzie uitsluit.

EVANGELIE

LUCAS 16, 1-13

In die tijd sprak Jezus tot zijn leerlingen:

„Er was eens een rijk man. Hij had een rentmeester die bij hem werd aangeklaagd, omdat hij zijn bezit verkwistte. Hij riep hem dus en vroeg: ‘Wat hoor ik daar van u? Geef renschap van uw beheer, want gij kunt niet langer rentmeester blijven.’ Toen redeneerde de rentmeester bij zichzelf: ‘Wat zal ik doen nu mijn heer mij het rentmeesterschap afneemt? Spitten kan ik niet, en bedelen: daarvoor schaam ik mij. Ik weet al wat ik ga doen opdat ik na mijn ontslag als rentmeester onderdak vind.’ Hij ontbood de schuldenaars van zijn heer, één voor één, en zei tot de eerste: ‘Hoeveel zijt ge aan mijn meester schuldig?’ Deze antwoordde: ‘Honderd vaten olie.’ Maar hij zei: ‘Hier hebt ge uw schuldbekentenis; ga gauw zitten en schrijf: vijftig.’ Daarop vroeg hij nog aan een tweede: ‘En hoeveel zijt gij schuldig?’ Deze antwoordde: ‘Honderd maten tarwe.’ Hij zei hem: ‘Hier hebt ge uw schuldbekentenis; schrijf: tachtig.’ De heer prees het in de onrechtvaardige rentmeester dat hij met overleg had gehandeld, want de kinderen van deze wereld handelen onderling met meer overleg dan de kinderen van het licht.”

„Zo zeg Ik u ook: maakt u vrienden door middel van de onrechtvaardige mammon, opdat zij – wanneer die u komt te ontvallen – u in de eeuwige tenten opnemen.”

„Wie betrouwbaar is in het kleinste, is ook betrouwbaar in het grote; en wie onrechtvaardig is in het kleinste, is ook onrechtvaardig in het grote. Zijt ge dus niet betrouwbaar geweest met betrekking tot de onrechtvaardige mammon, wie zal u dan het waarachtige goed toevertrouwen? Als ge niet betrouwbaar zijt geweest in het beheren van andermans goed, wie zal u dan geven wat gij het uwe kunt noemen?”

„Geen knecht kan twee heren dienen, want hij zal dan de een haten en de ander liefhebben, ofwel de een aanhangen en de ander verachten. Gij kunt niet God dienen en de mammon.”

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting

Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN C-JAAR

— Luc DEVISSCHER —

Het waarachtige goed

EVANGELIE • Dat Jezus zich fel keert tegen al wie zich niet kan losmaken van rijkdom en bezit, daar raakten we onderwijl aan gewend. Mateloze rijkdom is enkel mogelijk door verdrukking van de armsten en misdeelden. Helaas is dat al te vaak voor dovemansoren gesproken. In het koninkrijk van God staat de zorg om wat verloren is centraal (zie vorige zondag). Jezus is net gekomen om te zoeken wat door onrecht verloren dreigt te geraken.

Onverwacht houdt Jezus een gelijkenis voor vanuit het standpunt van de bezitter. Het gaat over een rijke man en zijn rentmeester. Het doelpubliek bestaat deze keer allereerst uit de leerlingen. Toch zijn daarom de tollenaars als luisteraars niet verdwenen en ook niet de Farizeeën en Schriftgeleerden. Er zijn dus drie groepen luisteraars. De *tollenaars* zullen zich als „kinderen van deze wereld” ongetwijfeld herkennen in het gehaaide gedrag van de rentmeester. Maar ook de *Farizeeën* zijn op geld belust. Daarom zullen zij achteraf deze gelijkenis weglachen (zie Lucas 16, 14). De *leerlingen* zijn de „kinderen van het licht”. In de gelijkenis komt aan het licht dat zij iets te leren hebben van de wereld. Naast die luisteraars is er ook nog de lezer. Met welke groep is zij/hij het meest verwant?

De rentmeester is een verkwister. Hij heeft een gat in zijn hand. Niet zijn eigen goed, maar dat van zijn meester jaagt hij erdoor. Dat is de rijke man ter ore gekomen en hij ontslaat zijn rentmeester op staande voet. De boekhouder is evenwel een man van de wereld en hij blijft niet bij de pakken neerzitten. Hij laat twee schuldenaren van zijn heer bij zich komen en herschikt hun schulden. Die zijn niet min, ook niet het deel dat hen wordt kwijtgescholden. In zijn commentaar op Lucas rekende exegeet Jos de Heer uit dat beider schuld met een gelijkaardig bedrag verminderd werd. In geld omgezet gaat het alles samen om 500 denariën of de kostprijs van vijfhonderd *schapen!* Op die manier koopt de gewezen rentmeester zich een onderdak bij de schuldenaars van zijn heer. „Een schaamteloze daad”, zou je denken. Toch prijst de H(h)eer dit gedrag van de onrechtvaardige rentmeester. De kinderen van het licht zouden beter ook zo te werk gaan. Hoe zo?

Merk allereerst op dat niet de onrechtvaardigheid van de schriftvervalser opgehemeld wordt, maar wel zijn gewiekste aanpak. Het is van ‘zijn manier van doen’ dat de leerlingen iets kunnen opsteken. De rentmeester is *wereldwijs* en gaat daar handig mee om. De kinderen van het licht dienen in dezelfde zin *hemelwijs* te zijn.

Alle schapen horen bij de kudde. Zo wil Jezus ook de tollenaars en zondaars van de ‘wereld’ naar het ‘licht’ brengen. De „kinderen van het licht” mogen en moeten munt slaan uit hun wereldse ervaring als die enkel gericht is op het koninkrijk van God en niet op dat van de mammon of de geldduivel. Diens heerschappij is nergens en nooit van blijvende duur, want onrechtvaardig. Eens die voorbij is en de leerlingen betrouwbaar bleken in het beheer van het „waarachtige goed” zullen ze verwelkomd worden in de eeuwige tenten.

EERSTE LEZING • Amos is een schapenfokker en een vijgenkweker in een dorpje aan de rand van de woestijn, dicht bij Jeruzalem. Het rijk van David ligt uiteen. Amos wordt door God geroepen om de grens met het Noordrijk Israël over te steken en daar zijn woordvoerder te worden. Daar stoot de profeet op een bovenklasse van rijke kooplui. Op sabbat zijn ze volk van God, maar doordeweeks van de berekenende wereld. Gewiekst, maar hemel-tergend vertrappen ze met hun bedrieglijke handel de kleine man. Amos klaagt dat aan en waarschuwt dat God hen die wandel zal vergelden.

LEZING UIT TIMOTEÛS • Hoe de eenheid in de geloofsgemeenschap levendig houden? Het allereerste middel zijn de gedurige gebeden die de band met de reddende God bewaren. Opmerkelijk is dat daarbij ook gebeden wordt voor heidense koningen en keizers. Ook zij zijn mensen. Het is de bedoeling dat allen gered worden. *Te Deum laudamus!* Geldt dat ook voor fout geradicaliseerden? Wie durft voor hen de handen op te heffen in een geest van godsvrucht, zonder wrok of onenigheid?

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be